

10 tips over de edele kunst van het vooruitbranden

Wordt u wel eens wanhopig van een stagiair die er ongemotiveerd, werkschuw en verveeld bij zit? Daar is áltijd wat aan te doen, is de stellige overtuiging van enter-trainer Jan van Setten. Zijn tien tips over de edele kunst van het vooruitbranden. TEKST JAN VAN SETTEN, LUCY HOLL

1 ZET JE LSD-SPIER OP VOL VERMOGEN

LSD staat voor luisteren, samenvatten en doorgronden. Ga het gesprek aan en luister vooral goed. Alles wat aandacht krijgt, groeit, dus wees er even helemaal voor de leerling. Waarom doet hij wat hij doet op dit moment? Wat zit hem dwars? Iedereen is gemotiveerd, en soms heel gemotiveerd om iets niet te doen.

2 NEEM GEEN GENOEGEN MET HET ANTWOORD: WEET IK NIET

Help uw leerling denken. Wat irriteert hem mateloos? Waar is hij verdrietig of boos om? Komt het door de soort taken? Is het de manier waarop mensen met je omgaan? Stel geen vage, open vragen, maar vooral meerkeuzevragen.

3 GA IEMAND NIET TEGEN ZIJN ZIN IN GELUKKIG MAKEN

Stel dat de leerling zegt: 'Ik wil die hele stage niet, man, zeur niet zo.' Ga dan voor de 'ont-moet-jezelf'-tactiek.

Zeg: 'Dan vertrek je en doe je het toch lekker niet. Maar wat zijn de consequenties?' Die leerling zal tegenwerpen dat hij zijn diploma wil halen. 'Oké, dus je wilt wél. Dan vinden we een manier die ook voor jou werkt.'

4 KIES VOOR DE GELE-KAARTCONFRONTATIE

Ga zo nodig nog verder terug. Zeg: hebben ze je met een pistool tegen het hoofd gedwongen om deze opleiding te doen? Nee? Waarom heb je er dan voor gekozen? Voor het geld, voor de leuke baan straks? Je keuze heeft leuke én minder leuke, maar te managen consequenties. Dus zie maar te dealen met je stage.

5 KIETEL DE LEERLING EEN BEETJE

Laatst vroeg een backpacker me of ik bekend was in Utrecht. Waar wil je heen, zei ik. Dat maakt niet uit, antwoordde hij. Ik zeg: dan ben je er al of je komt er nooit. Dat schiet niet op. Je moet zo'n jong mens ook kietelen: als je hier alleen maar je tijd uit zit, lek je constant energie. Dus hoe kun je wel lol beleven op je stage?

6 ZIE DE START ALS EEN BELANGRIJK MOMENT OF TRUTH

Wanneer is een stage voor de leerling en voor het bedrijf eigenlijk succesvol? Dat moet je bij de start al helder krijgen, zodat iemand minder snel teleurgesteld kan raken. Zeg: 'Oké, je wilt dit. De eerste maand moet je nog niet verwachten dat dat eruit komt, maar als je het goed doet, gaan we je zeker voor zwaardere dingen inzetten.' Grijp tijdens de stage terug op de motieven.

KRUIS ALLE UITSPRAKEN AAN DIE OP U VAN TOEPASSING ZIJN.

- Ik ben ervan overtuigd dat iedere leerling ergens voor te motiveren is.
- Bij de start vraag ik altijd wat een leerling wil bereiken tijdens de stage.
- Ik neem tijd om te achterhalen wat een leerling dwarszit als een stage niet lekker loopt.
- Ik zorg ervoor dat de stagiair opdrachten krijgt waardoor hij zich gewaardeerd voelt.
- Als het even niet zo goed gaat, wijs ik een leerling erop waarom hij ook alweer zijn opleiding doet.

Ik ben druk af en toe duidelijk dat toewijding en discipline ook geen vieze woorden zijn.

UITSLAG

0-1 punten: Ga eens wat vaker met uw leerling het gesprek aan om de stage aangenamer te laten verlopen.
2-3 punten: U kunt nog wat meer doen om uw stagiair te motiveren.
4-6 punten: U weet wat er nodig is om een leerling vol werkplezier rond te laten lopen.

DOE DE TEST!

7 HET IS EEN KWESTIE VAN TOEWIJDING OF TUCHT

Maak duidelijk dat het wel goed komt als er gestart wordt met een soort basislol in de stage. Maar als de toewijding laag is, dan gaan we elkaar vreselijk tegenkomen. En benadruk dat wat discipline ook niet erg is. Hoeveel kracht heeft de leerling om achter zijn doel aan te gaan? Hij heeft het recht om ervaring op te doen, en de plicht om er wat van te leren.

8 STEL STEEDS UITDAGENDER DOELEN

Laat die leerling zich vanaf het begin belangrijk voelen en hij gaat voor je lopen. Spreek af dat hij na een week of twee rapporteert wat hem opvalt. Als je de baas zou zijn, wat zou je dan meteen veranderen? Behandel een stagiair gelijkwaardig en hij gaat zich ook zo gedragen. Dat is een natuurwet.

9 ZIE DE STAGE ALS EEN TRIP EN HET WORDT EEN FEEST

De T staat voor talenten, de R voor rollen, de I voor je invloed pakken en de P voor je positie krijgen. Zeg de stagiair dat hij hier proef kan draaien voor zijn echte TRIP op de arbeidsmarkt. Hier kan hij zijn talenten laten zien. Hij krijgt geen respect als hij achter een kantoorplant gaat zitten sikkeneuren.

10 PAS OP DAT HET GROOTSTE PROBLEEM NIET BIJ JEZELF ZIT.

Sommige praktijkopleiders vrezten bij voorbaat dat ze wéér zo'n losgeslagen puber krijgen, die niet vooruit te branden is. Ga de stagebegeleiding juist in met de overtuiging dat ieder mens gemotiveerd is op een manier die bij hem past. Behandel de ander zoals een ander behandeld wil worden, natuurlijk binnen het plaatje dat past bij je bedrijf en je afdeling.

→ WIE IS JAN VAN SETTEN?

Jan van Setten is veelgevraagd spreker en enter-trainer op het gebied van ondernemerschap, klantgerichtheid, leiderschap en organisatieverandering. Hij richtte ruim tien jaar geleden met drie andere 'vrijheidstrijders' de Business Innovation Group op voor coaching, training en advies. Hij is verslingerd aan de (economische) psychologie en geeft workshops met klinkende titels als 'Leidinggeven aan mensen die geen zin hebben' en 'De psychologie van discipline: de ontbrekende schakel tussen lullen en poetsen'.
Kijk op www.janvansetten.nl